

Raadsmemo Stand van zaken uitvoering Strategieplan Grondstoffen 2020-2024

Datum: 28 november 2022

Onderwerp: Stand van zaken uitvoering Strategieplan Grondstoffen 2020-2024

Ter attentie van: De Raad

Afzender: College van Burgemeester en Wethouders

Portefeuillehouder M.H.J. Pluimers-Foeken

Mail behandelaar d.vanhagen@barneveld.nl Telefoonnummer 0613649843

Samenvatting

Via deze memo wordt u op de hoogte gebracht van de voortgang over de activiteiten uit het Strategieplan Grondstoffen 2020-2024 dat is vastgesteld op 17 juni 2020. Deze memo is een vervolg op de memo "Stand van zaken uitvoering Strategienota Grondstoffen 2020-2024" op de lijst van ingekomen stukken gemeenteraad 6 oktober 2021.

Doel

Informeren over de voortgang van de activiteiten:

1. Overgangsjaar en nieuwe tijdelijke regeling samenwerking rond afval met de (voormalig oud papier inzamelende) sport-, muziek- en floralia verenigingen, scholen en kerken.
2. Uitvoering participatietraject en communicatiestrategie.

1. Nieuwe samenwerking met verenigingen rond afval

Inmiddels hebben de verenigingen die niet aan de afbouwregeling mee doen gewerkt aan de nieuwe activiteiten. Omdat er in 2021 en begin 2022 nog beperkingen waren vanwege COVID-19 is 2022 een transitiejaar geweest. In 2022 zijn twee verenigingen overgestapt naar de afbouwregeling, nu in totaal 8 verenigingen.

Voor de afgelopen maanden hebben 19 verenigingen op een enthousiaste manier invulling gegeven aan de werkzaamheden waarvoor ze zich hebben ingeschreven. Per activiteit geven we aan wat er is gebeurd:

- **Snoeiafval:** 9 verenigingen zamelden in 2021 3 maal en in 2022 6 maal snoeiafval in. Dit deden zij via speciale snoeiafval inzamelpunten in de wijken. Deze service wordt gewaardeerd, inmiddels wordt er ca 60 kuub per ingezameld. Er zijn nog locaties te bemensen in Garderen, Kootwijk en de Glind, we hopen dit voor 2023 te kunnen regelen.
- **Zwerfafval:** 15 verenigingen ruimden afgelopen jaar zes keer zwerfafval op. Hiervoor is de gemeente in gebieden onderverdeeld en kan ingeschreven worden op een gebied.

- **Kerstbomeninzameling:** 12 verenigingen hebben op 15 locaties op 8 januari 2022 kerstbomen ingezameld. Dit is prima gegaan, we hopen in 2023 het aantal locaties uit te kunnen breiden. Helemaal fantastisch was de inzet van de jeugd, spontaan zijn ze op allerlei manier kerstbomen gaan verzamelen. Dit zal wellicht samen hebben gehangen met het feit dat er een lotenactie voor kinderen verbonden was aan het inleveren van kerstbomen. Zeker voor 2023 voor herhaling vatbaar.
- **Duurzame vereniging:** 8 verenigingen hebben zich aangemeld als duurzame vereniging. Zij scheiden hun afval in het gebouw of op het terrein waar hun vereniging gebruikt van maakt. Ook delen zij met hun leden tips om beter afval te scheiden. Een 'communicatie toolkit' is hiervoor ter beschikking gesteld.
- **Repaircafe:** 1 vereniging heeft stappen gezet om een repaircafe op te zetten. Deze activiteit wordt nog verder uitgewerkt.

Op 15 november jl. is een evaluatieavond geweest voor de deelnemende verenigingen. Na de evaluatie van de activiteiten van 2022 zijn de verbeteringen verwerkt in 5 activiteiten voor 2023. Voor de jaren 2023 en 2024 is een Tijdelijke subsidieregeling samenwerking verenigingen rond afval opgesteld. Inmiddels zijn ook de activiteiten voor 2023 vastgesteld en is de inschrijving gestart. Ook nieuwe verenigingen kunnen zich voor de activiteiten aanmelden.

2. Uitvoering participatietraject en communicatiestrategie

In de communicatiestrategie die vorig jaar is uitgewerkt lag de focus op het beter scheiden van de afvalstromen waar nog veel winst te behalen valt. En dat zijn etensresten (GFT), PMD en luiers. Afgelopen jaar zijn in dit kader de campagne #afvalscheidendoejezo en het project wasbare luiers uitgevoerd.

Campagne #afvalscheidendoejezo

Via de campagne #afvalscheidendoejezo stimuleren we inwoners om minder afval te maken en om hun afval goed te scheiden. Wat onze inwoners hiervoor nodig hebben komt uit de inwonerenquête over de afvalinzameling uit 2019 naar voren. In de campagne #afvalscheidendoejezo hebben we hierop aangesloten door:

- praktische tips te geven om stank en overlast bij het scheiden van GFT te voorkomen;
- uit te leggen wat er wel en niet bij het PMD, GFT, papier en in de speciale luiercontainers mag;
- het Afval ABC toe te voegen in de AfvalWijzer. Het Afval ABC is een handige zoekmachine waarin een inwoner snel kan opzoeken welk afval waarbij mag;
- te vertellen welke nieuwe producten er worden gemaakt van het afval inwoners gescheiden inleveren.
- Reprise van uitgeven van stickers om op de kliko te plakken over wat er wel en niet in de PMD en GFT kliko mag.

De campagne #afvalscheidendoejezo was en is te zien via regelmatige berichten in de Barneveldse Krant, in de gemeentelijke digitale nieuwsbrief, op de gemeentelijke sociale mediakanalen (Facebook, Twitter en Instagram) en in de AfvalWijzer.

Wanneer we inwoners via communicatie willen stimuleren om hun afval beter te scheiden is de kracht van herhaling belangrijk. Inmiddels beschikken we over een reeks van artikelen over afval scheiden. Deze delen we ook komend jaar regelmatig via de gemeentelijke kanalen. Daarbij blijven we de artikelen afstemmen op de behoeften van de inwoners.

Inwonerenquête afvalscheiding gemeente Barneveld

In juni 2022 is de campagne en de informatie over afvalscheiding in Barneveld via een inwonerenquête geëvalueerd. Via het inwonerspanel en de mogelijkheid om via de gemeentepagina de enquête in te vullen, zijn 807 ingevulde enquêtes ontvangen. Enkele resultaten:

- 82% geeft aan de afvalinzameling goed tot zeer goed te vinden.
- 94% kent de AfvalWijzer-app om de inzameldagen op te zoeken.
- 47% geeft aan in de AfvalWijzer-app bij het Afval ABC te kijken als men niet weet welke afvalsoort in welke klike mag.
- 32% geeft aan dat ze door de afvalstickers beter zijn gaan scheiden.

In bijgevoegde factsheet treft u de uitkomsten van de enquête aan.

Project wasbare luiers

Om de overstap van wegwerpluiers naar wasbare luiers te maken, kunnen de onbekendheid en aanschafkosten van wasbare luiers een drempel zijn. Met het project wasbare luiers hebben we deze drempels weggenomen. Uit ruim 40 aanmeldingen, zijn 20 gezinnen geselecteerd. Zij kregen eind april gratis een startpakket wasbare luiers in bruikleen. Twee maanden lang hebben de gezinnen het startpakket uitgeprobeerd. Na afloop van het project is de helft van de deelnemers wasbare luiers blijven gebruiken. Acht gezinnen hebben het startpakket met korting van de gemeente overgekocht. Twee gezinnen zijn overgestapt op een ander type wasbare luier. Zij besparen daarmee samen honderden kilo's luierafval. De deelnemers beoordeelden het project wasbare luiers gemiddeld met een 8.

De ervaringen van de deelnemers zijn uitgebreid gedeeld in de Barneveldse krant. Twee van de pakketten wasbare luiers die waren teruggebracht, zijn inmiddels uitgeleend aan gezinnen die het financieel niet breed hebben. Deze gezinnen worden daarbij op weg geholpen door de eerste deelnemers van het project. Voor de andere pakketten die teruggekomen zijn, starten we begin volgend jaar een nieuwe uitleenronde op. Hier zijn geen extra kosten aan verbonden.

Vervolg

Volgend jaar zetten we de activiteiten van de verenigingen, de campagne #afvalscheidendoejezo en de uitleenservice wasbare luiers voort.

Het aangekondigde doelmatigheidsonderzoek naar de afvalinzameling in het Coalitieakkoord 2022-2026 zal naar verwachting starten in Q1 van 2023. Eind 2023 wordt gestart met de evaluatie van het Strategieplan Grondstoffen 2020-2024. Op basis van die resultaten wordt in 2024 het Strategieplan Grondstoffen voor na 2024 opgesteld.

Inwonerspanel

Barneveld

Afvalscheiding

mei/juni 2022

Afgelopen jaar heeft gemeente Barneveld via sociale mediakanalen, nieuwsberichten in de AfvalWijzer en de Barneveldse Krant tips gedeeld voor het beter scheiden en verminderen van afval. Gemeente Barneveld is benieuwd hoe de inwoners deze tips hebben ervaren en welke invloed zij hebben gehad op de afvalscheiding. In opdracht van gemeente Barneveld heeft onderzoeksbureau Research 2Evolve een onderzoek uitgevoerd onder de leden van inwonerspanel Barneveld om dit te weten te komen.

Deelnemers vinden de afvalinzameling in het algemeen (zeer) goed:

Alle deelnemers **82%**

Deelnemers met eigen klike bij de woning **83%**

Deelnemers die gezamenlijke afvalcontainers gebruiken **63%**

#afvalscheidendoejezo

Deelnemers denken dat ze door #afvalscheidendoejezo beter afval zijn gaan scheiden

26%

GFT en PMD sticker

42%

van de deelnemers heeft de GFT en PMD sticker ontvangen die ongeveer een jaar geleden met de Barneveldse Krant verstuurd zijn.

47%

van de deelnemers heeft de stickers bewaard.

Mogelijkheden afval scheiden

84%

van de deelnemers vinden de mogelijkheden om afval gescheiden aan te bieden (zeer) goed.

Deelnemers vinden het **duidelijk welk afval in welke klike moet**. Al het afval kan gescheiden worden in containers en bij de milieustraat.

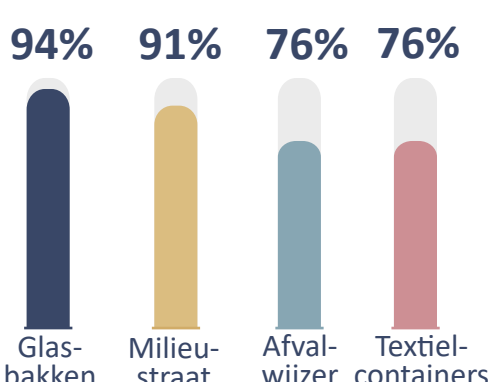

32%

van de deelnemers geeft aan dat ze door de stickers beter afval zijn gaan scheiden.

Meest bekende en gebruikte mogelijkheden bij het scheiden van afval:

Recycling

91%

van de deelnemers vindt het belangrijk dat hun afval zoveel mogelijk gerecycled wordt tot grondstoffen voor nieuwe producten.

Deelnemers weten dat...

van het ingezamelde PMD nieuwe producten worden gemaakt

93%

van het ingezamelde GFT compost biogas worden gemaakt

88%

van al het verpakkingsglas dat in de glasbak wordt gegooid, 100% oneindig vaak gerecycled wordt

82%

Bekendheid van de afvalwijzer bij..

deelnemers met eigen klike bij de woning

94%

deelnemers die gebruik maken van gezamenlijke afvalcontainers

81%

De minst bekende mogelijkheden zijn:

GFT-klike bij appartement complex en etensresten emmer*

54%

Gratis aan huis laten ophalen van wit- en bruingoed

49%

*alleen aan te vragen voor appartementbewoners met GFT-klike bij hun complex.

47%

Als men twijfelt in welke bak het afval mag of waar het gelaten kan worden, zoekt men dit het vaakst op in het Afval ABC van de AfvalWijzer.

www.mijnafvalwijzer.nl

63%

van de deelnemers ontvangen het liefst informatie over het goed scheiden van hun afval via de app of website van www.mijnafvalwijzer.nl.

Mogelijkheden die wel bekend zijn, maar niet gebruikt worden:

Luiercontainers

76%

Betaald laten ophalen van grof vuil

63%

De tips over afvalscheiden en verminderen zijn met name gezien in:

de Barneveldse Krant

52%

de Digitale nieuwsbrief van gemeente Barneveld

30%

Tips voor andere inwoners om afval te voorkomen of afval beter te scheiden:

Voorkom afval en koop bewuster/ minder verpakkingsmateriaal

Hergebruiken en achteraf scheiden

Wat doen we met de uitkomsten?

De uitkomsten van dit onderzoek gebruiken we om de communicatie rondom afval scheiden in de gemeente Barneveld te verbeteren.

